

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia

w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania

Na podstawie art. 50b ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) standard świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, zwanych dalej „usługami opiekuńczymi”;
- 2) sposób świadczenia usług opiekuńczych;
- 3) sposób monitorowania i oceny świadczenia usług opiekuńczych.

§ 2. 1. Osoby wykonujące usługi opiekuńcze przy świadczeniu tych usług uwzględniają standard i sposób świadczenia usług opiekuńczych określony w przepisach niniejszego rozporządzenia i indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne osób korzystających z tych usług.

2. Ustala się następujący zakres czynności wykonywanych w poszczególnych obszarach usług opiekuńczych:

- 1) w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych zapewnia się pomoc w szczególności w:
  - a) podstawowych czynnościach związanych z samoobsługą, uwzględniających:
    - ubieranie się i zmianę odzieży i bielizny osobistej,
    - przygotowanie prostych posiłków, w tym jednego gorącego, z uwzględnieniem zalecanej diety,
    - pomoc w spożywaniu posiłku lub karmienie i pojenie,
    - sianie łóżka i zmianę pościeli,
  - b) czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, uwzględniających:

- porządkowanie w niezbędnym zakresie, w tym czyszczenie urządzeń codziennego użytku i sanitarnych, wynoszenie śmieci, przynoszenie wody i opału, palenie w piecu,
  - dokonywanie lub towarzyszenie podczas niezbędnych zakupów lub w korzystaniu z usług w sklepach, aptekach, punktach usługowych lub gastronomicznych położonych najbliżej miejsca zamieszkania świadczeniobiorcy, dostarczanie pomocy rzeczowej,
  - utrzymywanie w czystości i sprawności sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie jak wózek, balkonik, podnośnik, kule,
  - pranie odzieży i pościeli, niezbędne prasowanie, oddawanie i odbiór z pralni,
  - załatwianie lub towarzyszenie przy załatwianiu spraw związanych z procesem leczenia i profilaktyki zdrowotnej,
  - załatwianie lub towarzyszenie przy załatwianiu spraw urzędowych i płacenie rachunków,
- c) innych czynnościach samoobsługowych, uwzględniających w szczególności:
- zmianę pozycji ciała, np. przesiadanie się z łóżka lub na łóżko, z krzesła lub na krzesło, ułożenie się w łóżku, usadzenie w wózku,
  - korzystanie ze sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, innych wyrobów medycznych lub środków pomocniczych niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji;
- 2) w zakresie opieki higienicznej zapewnia się pomoc w szczególności w:
- toalecie porannej i wieczornej, w tym w goleniu, czesaniu, higienie jamy ustnej, przy czym w przypadku osób leżących toaleta jest wykonywana w łóżku,
  - kąpieli,
  - pielęgnacji niezmienionych chorobowo paznokci rąk i nóg,
  - korzystaniu z toalety oraz naczyń sanitarnych,
  - zmianie pieluchomajtek i wkładów higienicznych, z uwzględnieniem czynności zapobiegających powstawaniu odleżyn i odparzeń;
- 3) w zakresie zaleconej przez lekarza pielęgnacji zapewnia się pomoc w szczególności w:
- przygotowaniu i przyjmowaniu leków,
  - pielęgnacji miejsc zmienionych chorobowo – smarowaniu, wykonywaniu i zmianie drobnych opatrunków,
  - mierzeniu temperatury ciała, tętna, ciśnienia, oklepywanie;

- 4) w zakresie zapewnienia kontaktów z otoczeniem zapewnia się pomoc w szczególności w:
- a) umożliwieniu przebywania na świeżym powietrzu lub towarzyszeniu podczas spacerów,
  - b) prowadzeniu rozmów,
  - c) stymulowaniu nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
  - d) czytaniu prasy, książek i ich wymiana w bibliotece,
  - e) towarzyszeniu podczas drogi i w trakcie pobytu do instytucji kultury i rekreacji.

§ 3. 1. Usługi są świadczone w sposób ciągły. W razie nieobecności osoby wykonującej usługi zapewnia się zastępstwo, przy czym osoba zastępująca, powinna spełniać wymagania, o których mowa w art. 50 ust. 4a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Usługi, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret drugie i trzecie, lit. c tiret pierwsze, pkt 2 tiret pierwsze, czwarte i piąte, pkt 3 tiret pierwsze, mogą być świadczone na rzecz osób ich wymagających w różnych porach dnia i adekwatnie do występujących potrzeb przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 6:00 do 21:00 z wyłączeniem dni świątecznych.

3. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się świadczenie usług w dni świąteczne.

4. W uzasadnionych przypadkach usługi, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. c tiret pierwsze i pkt 2 tiret drugie, mogą być świadczone jednej osobie, na rzecz której świadczone są usługi, przez dwie osoby wykonujące usługi opiekuńcze w tym samym czasie.

§ 4. Usługi opiekuńcze świadczy się w sposób zapewniający:

- 1) kierowanie się zasadą dobra osoby, na rzecz której świadczone są usługi;
- 2) poszanowanie intymności i godności osobistej osoby, na rzecz której świadczone są usługi i respektowanie jej prawa do samostanowienia;
- 3) potwierdzanie wykonanych czynności, podlegających weryfikacji odbiorcy, w sposób ustalony przez ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych.

§ 5. W zakresie monitorowania i oceny świadczenia usług opiekuńczych podejmowane są działania polegające na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat świadczonych usług opiekuńczych, w szczególności:

- 1) ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych określa wewnętrzne procedury weryfikacji zapewnienia usług zgodnie ze standardem i sposobem świadczenia usług opiekuńczych określonym w przepisach niniejszego rozporządzenia, w tym w

ramach realizowanych kontroli wewnętrznych i przeprowadzanych ankiet dotyczących prawidłowości realizacji usług;

- 2) sposób realizacji usług opiekuńczych świadczonych na rzecz odbiorcy usług jest monitorowany przez ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych przez:
  - a) kontrole wewnętrzne, realizowane nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, przy czym w uzasadnionych przypadkach kontrole wewnętrzne są prowadzone częściej,
  - b) ankiety oceniające prawidłowość realizacji usług, przeprowadzane nie rzadziej niż jeden raz na pół roku u każdej osoby, na rzecz której świadczone są usługi;
- 3) ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych w ustalony przez siebie sposób wskazuje odbiorcy usług i jego rodzinie możliwość, również anonimowego, zgłoszenia uwag do sposobu realizacji usług;
- 4) analiza wyników kontroli wewnętrznych i ankiet, o których mowa w pkt 2, dokonywana jest okresowo, nie rzadziej jednak niż raz w roku, a wyniki stanowią podstawę działań korygujących i usprawniających realizację usług.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 sierpnia 2026 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Małgorzata Wójcik
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
W ministerstwie rodziny, pracy i polityki społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/